

Raadhuisplein 1
7811 AP Emmen
t. 14 0591
f. 0591 377602

Postbus 30001
7800 RA Emmen
e. gemeente@emmen.nl
i. gemeente.emmen.nl

Aan de raad van de gemeente Emmen

team
**Beheer Openbare Ruimte en
Gebiedscoördinatie**

ons kenmerk	zaaknummer	bijlage	behandeld door	BSN
164440-2022:347294	164440-2022	1	G. Blaauwbroek	
datum	telefoon	fax	e-mail	
1 juni 2022	14 0591		gemeente@emmen.nl	
onderwerp				
Beantwoording schriftelijke vragen (art.38 RvO) over eikenprocessierupsen				

Geachte leden van de raad,

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 38 lid 2 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad, zijn vragen ingediend door het raadslid J.H. Koops namens de fractie D66. De vragen hebben betrekking op de eikenprocessierupsen.

Overeenkomstig artikel 38, lid 4 van het Reglement sturen wij u een afschrift van onze antwoordbrief die naar vragensteller is verzonden.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Emmen,
de gemeentesecretaris,

M. Plantinga-Leenders

de burgemeester,

H.F. van Oosterhout

Raadhuisplein 1
7811 AP Emmen
t. 14 0591
f. 0591 377602

Postbus 30001
7800 RA Emmen
e. gemeente@emmen.nl
i. gemeente.emmen.nl

Aan de fractie van D66 Emmen
T.a.v. de heer J.H. Koops

team
**Beheer Openbare Ruimte en
Gebiedscoördinatie**

ons kenmerk
164440-2022:017399

zaaknummer
164440-2022

bijlage

behandeld door
G. Blaauwbroek

BSN

datum
1 juni 2022

telefoon
14 0591

fax

e-mail
gemeente@emmen.nl

onderwerp
Beantwoording schriftelijke vragen (art.38 RvO) over eikenprocessierupsen

Geachte heer Koops,

U heeft met toepassing van artikel 38 Reglement van Orde van de raad op 4 mei 2022 vragen gesteld. In de brief stelt u vragen over de eikenprocessierupsen.

In deze brief geven wij een toelichting en antwoord op uw vragen.

Toelichting

Sinds een paar jaar is de eikenprocessierups aanwezig in de gemeente Emmen. Deze heeft zich snel vermenigvuldigd en is nu een ware plaag, waardoor veel inwoners last hebben van gezondheidsklachten. Daarom hebben wij een brede aanpak opgezet om de eikenprocessierups tegen te gaan. Het verhogen van de biodiversiteit is een belangrijk onderdeel hierin, maar is een langetermijnoplossing. Om te voorkomen dat de eikenprocessierups zich in de tussentijd nog meer verspreidt en vermenigvuldigt, bespuiten wij sinds twee jaar ook preventief. Zo voorkomen we dat de problemen ten aanzien van de volksgezondheid te veel oplopen.

In onze aanpak gaan we uit van de Leidraad beheersing eikenprocessierups en de Wet Natuurbescherming (waaronder ook de kaart van de Vlinderstichting). De Leidraad beheersing eikenprocessierups is tot stand gekomen binnen het topsectorproject en is het resultaat van de samenwerking tussen het Kenniscentrum Eikenprocessierups en het Kennisplatform Processierups. Deze leidraad is beschikbaar via [Leidraad-eikenprocessierups-2022-2.pdf](#).

Zo maken we continu de afweging tussen volksgezondheid en natuur. Op dit moment is het risico op grote gezondheidsproblemen nog te groot. We grijpen vooral in in gebieden waar veel overlast is, en weinig natuurlijke vijanden. Op die plekken kan de eikenprocessierups namelijk vrij zijn gang gaan.

Uw vragen met daaronder onze antwoorden

1. Kent u de hierboven genoemde artikelen en klopt alle daarin genoemde informatie?
De artikelen zijn ons bekend. Het artikel van DvhN is gebaseerd op ons persbericht. Het NOS-artikel is een stuk over het vorige rupsenseizoen. Het seizoen voor het bestrijden van de rupsen is ondertussen gestart.
2. Welke middelen worden in Emmen gebruikt voor bespuiting?
Wij nemen als basis de Leidraad beheersing Eikenprocessierups. Hierin worden de middelen Xentari (bacteriën) en Nematoden (aaltjes) geadviseerd. Daarom passen wij deze middelen ook toe in onze gemeente.
3. Waarom worden deze middelen niet (direct) bij naam genoemd in uw communicatie?
Om de problemen voor de volksgezondheid te beperken hebben we drie stappen in onze aanpak: spuiten, nesten opzuigen en biodiversiteit. In het persbericht en op social media vertellen we het algemene verhaal. Voor alle details verwijzen wij naar onze website. Bij de eerste stap staan de middelen direct met naam en toenaam benoemd (Stap 1: eikenbomen bespuiten | Gemeente Emmen). Ook in de beantwoording op Social Media noemen we beide middelen.
4. Bent u het met de fractie van D66 Emmen eens dat deze middelen slecht zijn voor de biodiversiteit?
We bestrijden we de rupsen/nesten op verschillende momenten op meerdere manieren. Het merendeel van onze bestrijding gebeurt op een natuurlijke wijze.
 - a. 85% natuurlijke bestrijding (nesten opruimen) en verhogen van de biodiversiteit.
 - b. 15% van de eiken bespuiten we preventief, met Nematoden en Xentari.

Alleen als het echt niet anders kan, spuiten we met Xentari. Dit doen we dan ook alleen als er te veel problemen zijn in het kader van de volksgezondheid. We spuiten dan dus preventief in de zogeheten 'hoog risico gebieden'. Dit zijn plekken waar onze inwoners wonen, schoolpleinen, speeltuinen en drukke recreatiegebieden; hier hebben inwoners veel last van de eikenprocessierups. Op deze locaties is vaak onvoldoende ruimte om de biodiversiteit te verhogen. Daarom moeten wij altijd een belangenafweging maken tussen de volksgezondheid en de natuur. In veel gemeenten wordt met dit middel Xentari overigens twee keer gespoten, in Emmen doen wij dat één ronde, daarmee houden we ook zoveel mogelijk rekening met het natuurlijk evenwicht.
5. In welk jaar verwacht u te kunnen stoppen met het inzetten van deze middelen?
Zoals aangegeven maken wij continu een afweging tussen de volksgezondheid en de natuur. Zolang de plaagdruk van de eikenprocessierups voor de volksgezondheid in de hoog risicogebieden aanwezig is, moeten wij preventief spuiten. Daarnaast halen twee onderhoudsploegen gedurende tien aaneengesloten weken eikenprocessierupsen op een curatieve wijze weg (wegzuigen van de nesten).
6. Welke maatregelen worden genomen om te voorkomen dat u bomen bespuit waarin zich (vogel)nesten bevinden?
Jaarlijks wordt het preventieve uitvoeringsplan opgesteld op basis van de plaagdruk en de monitoring van het voorgaande jaar. Wij hanteren de monitoringkaarten van de Vlinderstichting en rode lijstsoort beschermde vogels. Op die aangegeven locaties wordt niet preventief gespoten. Zie gemeentelijke website voor de locaties waar we preventieve bespuitingen uitvoeren. We ontkomen er niet aan om ook eikenbomen te bespuiten waar bewoners vogelnestkastjes hebben opgehangen. De vogels zelf gaan niet dood aan de bespuitingen, maar moeten misschien wel iets verder vliegen om hun jongen te voeren.
7. Hoe wilt u, zo concreet mogelijk, gebruik maken van de € 50.000 voor de bevordering van biodiversiteit?
De Leidraad beheersing eikenprocessierups is afgelopen voorjaar vastgesteld, binnen de

leidraad zijn de hoofdstukken "Natuurlijke plaagonderdrukking" en "Actieve beheermaatregelen" opgenomen. Op basis van die uitgangspunten geven wij verder vorm aan de bevordering van de biodiversiteit. Het extensief maaien is twee jaar geleden aangepast. Er wordt minder geklepeld maar gefaseerd gemaaid en gehooïd. Daarnaast hanteren wij de onderstaande maatregelen om de biodiversiteit in Emmen te vergroten:

1. we veranderen gazons in het stedelijke gebied in meer bloemrijke vegetatie;
2. we maken meer overgangssituaties tussen ruige heesters en kruiden (zoomvegetatie);
3. we planten meer inheemse bloemrijke/ besdragende heesters;
4. we nemen biodiversiteit verhogende maatregelen op in nieuwe inrichtingsplannen;
5. we richten rotondes in op een bij-vriendelijke manier;
6. we veranderen stedelijk groen in een meer ecologische groene inrichting;
7. we stimuleren initiatieven uit wijken en dorpen die de biodiversiteit kunnen vergroten;
8. we leggen inwoners uit hoe ze de biodiversiteit in hun woonomgeving kunnen vergroten.

We doen dit samen met de EOP's, de inwoners van de gemeente Emmen en Landschapsbeheer Drenthe. Met deze jaarlijks beschikbare middelen kunnen we de biodiversiteit structureel vergroten.

8. In 2020 werden 1000 bomen preventief bespoten, vorig jaar 6000 en dit jaar stijgt dit aantal nog meer. Hoe valt dit te rijmen met uw ambitie om de biodiversiteit te bevorderen?

Mede door de weersomstandigheden heeft de eikenprocessierups zich ontwikkeld tot een ware plaag. Veel inwoners hebben last van gezondheidsklachten. Daarom hebben wij een brede aanpak opgezet om de eikenprocessierups tegen te gaan. Het verhogen van de biodiversiteit is een belangrijk onderdeel hierin, maar is een langetermijnoplossing. Om te voorkomen dat de eikenprocessierups zich in de tussentijd nog meer verspreidt en vermenigvuldigt, bespuiten wij sinds twee jaar ook preventief. Dit is nodig omdat de problemen ten aanzien van de volksgezondheid anders veel te veel oplopen. Wij maken continu de afweging tussen de volksgezondheid en de natuur. Op dit moment is het risico op grote gezondheidsproblemen nog te groot. Tegelijkertijd houden we oog voor de natuur door de Leidraad beheersing eikenprocessierups en de Wet Natuurbescherming (waaronder ook de kaart van de Vlinderstichting) als basis te nemen. We kijken dan naar gebieden waar veel overlast is, maar weinig natuurlijke vijanden. Op die plekken kan de eikenprocessierups namelijk vrij zijn gang gaan.

9. Uw college heeft eerder aangegeven dat enkele jaren nodig zijn voor het bevorderen van biodiversiteit, voor het gebruik van Xentari en andere soortgelijke middelen kan worden afgebouwd. Inmiddels zijn er een aantal jaren verstreken, maar het gebruik van deze middelen lijkt juist toe te nemen. Hoe verklaart u dat?

De eikenprocessierups heeft zich de afgelopen jaren steeds meer uitgebreid richting het stedelijke gebied, zoals locaties met gazons en bomen die boven woningen hangen. Ook zit de eikenprocessierups op locaties waar weinig biodiversiteit is of te realiseren is. Dit heeft ervoor gezorgd dat de gezondheidsklachten zijn toegenomen. Gezien onze zorgplicht hebben wij geen andere keuze dan het bestrijden van de eikenprocessierups door langer dan gedacht preventief te spuiten.

Daarnaast blijven wij investeren in het vergroten van de biodiversiteit. Het aanbrengen van bloemrijkere bermen of het aanplanten van bijvriendelijke struiken lijkt vrij eenvoudig. Het kost echter tijd om het gewenste effect te bereiken, waarbij de biodiversiteit van de flora en fauna elkaar versterken en de natuur zichzelf gaat reguleren. Het is een kwestie van lange adem.

10. Welke ondersteuning kunnen inwoners die een klacht indienen omtrent de eikenprocessierups tegemoet zien?

Als inwoners een melding maken van de eikenprocessierups, dan proberen we de melding zo snel mogelijk af te handelen. De eikenprocessierups is echter een ware plaag. We proberen de

overlast zoveel mogelijk te beperken, maar alle rupsen verwijderen is onmogelijk omdat er zo ontzettend veel zijn. Inwoners met een tuin (of zelf een balkon) kunnen helpen door hun tuinen mooi te maken met de juiste bloemen en struiken die de natuurlijke vijand van de eikenprocessierups (zoals insecten en vogels) aantrekken. Ook kunnen ze zelf vogelkastjes maken en ophangen in de buurt van de eiken. Meer informatie hierover staat op <https://www.vogelbescherming.nl/in-mijn-tuin/nestkasten/zelf-een-nestkast-maken>.

11. Hebben de EOP's budget (toegezegd) gekregen, waarmee zij inwoners kunnen ondersteunen? *EOP's hebben jaarlijkse budgetten die zij zelf kunnen besteden aan wat zij het belangrijkste vinden voor hun dorp of wijk. Het kan zijn dat een EOP dit geld wil besteden aan het ophangen van vogelnestkastjes of het vergroten van de biodiversiteit, maar dit is hun eigen keuze.*

We vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Emmen,
de gemeentesecretaris,

leco

M. Plantinga-Leenders

de burgemeester,

H.F. van Oosterhout